

Ab Vriethoff

*‘Dat is goed dokter,
maar kan het niet
wat eerder?’*

De beslissing van een powervrouw

Copyright: Ab Vriethoff 2023

Titel: Dat is goed dokter, maar kan het niet wat eerder?

Auteur: Ab Vriethoff 2023

Cover: portret van de tienjarige Arnieta en van de Oude Prins, getekend in 1958 door Cees Bantzinger (1914-1985), tekenaar en kunstschilder, in zijn woonhuis naast restaurant 'De Oude Prins' in Ouderkerk aan de Amstel.

Uitgeverij U2pi, Den Haag, www.uitgeveriju2pi.nl

Druk: Jouwboekdrukkerij.nl

ISBN 978 94 9329 997 9

NUR 320

Alle rechten van dit boek zijn voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enig wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opname of op enige andere manier, zonder voorgaande schriftelijke toestemming van de uitgever en auteur.

Ter nagedachtenis aan mijn allerliefste

Haarlem
4 november 2023

De kaart in de brievenbus was bijzonder. Wij verwachtten de uitnodiging al enige tijd en daar was hij dan eindelijk. ‘Ik wil daar echt naartoe’, zei Arnieta. Het betrof de bruiloft onder de choppe (joodse huwelijksinzegening) van Femmetje en Mark op zondag 23 juli op de geliefde boerderij van het bruidspaar ‘klein Tel Aviv’, net onder Enkhuizen. Het paar kende elkaar al meer dan negentien jaar en heeft twee hele leuke dochters van veertien en zestien. ‘Geweldig, dat wil ik graag meemaken, zo’n joodse bruiloft. Maar in de nacht terugrijden doe ik niet. Bestel maar een kamer bij Valk in Hoorn, dan rijden wij daarvandaan wel heen en weer met een taxi, desnoods nemen we een Ubertje naar de stolpboerderij aan de rand van en met uitzicht op het Markermeer.’ Ze was er zo zeker van dat ik wel zou toegeven dat wij samen zouden gaan, dat ze al was begonnen aan haar feestjurk die ze die dag zou dragen.

De vooraankondiging van de choppe was een paar maanden eerder binnengekomen. De jurk, met bijpassend jasje, had ze weliswaar gekocht, maar creatief en handig als ze was met de Singer naaimachine had ze nog enige verbeteringen aangebracht. Tot haar grote opluchting had ze de juiste kleurencombinatie van haar outfit voor die dag goed gekozen, de kleuren wit en lichtblauw waren gereserveerd voor het bruidspaar en hun bruidspersoneel. Chic & elegant, dat moest het zijn, stond te

lezen op de prachtige huwelijksaankondiging. De jurk en het bijpassende jasje waren dat sowieso, Arnieta's kleren waren altijd chic & elegant. 'Nee, lieve schat, dat gaat niet lukken,' zei ik met enige schroom tegen Arnieta. 'Heb je gezien hoe lang dat feest gaat duren. We zijn welkom vanaf halfvier. De huwelijksplechtigheid vangt aan om halfvijf. Het soirée dansante gaat aansluitend door tot middernacht. En dan wil het liefdeskoppel nog heel graag afsluiten met een knaller, dus dan gaat het nog even door na middernacht. Geweldig leuk natuurlijk, wat een feest: dansen, speecheen, eten en drinken. Wie wil dat niet meemaken? Maar, je raadt het natuurlijk al, hoe moet ik dat allemaal regelen met mijn katheteriseren?' Dat katheteriseren van mij had sinds een jaar of vier ons leven wel behoorlijk veranderd. Vanaf het moment dat ik vanwege een te grote blaas en slecht werkende blaaspieren van de ene op de andere dag niet meer kon plassen, na een ziekenhuisopname van een dag op de afdeling Urologie van het Spaarne Gasthuis in Hoofddorp, hetzelfde ziekenhuis dat later zo'n bepalende rol zou spelen bij het levenseinde van Arnieta, was alle spontaniteit die wij gedurende meer dan vijftig jaar ten toon hadden gespreid, aardig aan banden gelegd. Het maken van leuke en gezellige afspraken met vrienden, het organiseren van dagjes uit met de kleinkinderen, bezoeken aan Parijs, De Kuip, theaters en musea, het was allemaal behoorlijk door

mijn blaasproblemen ingeperkt. Wanneer je vijf keer per dag, soms zes keer een katheter door de plasbuis naar de blaas moet geleiden, kan van spontaniteit nog nauwelijks sprake zijn. Alles moet je plannen. Alleen al die spullen meenemen: de katheters, waterdoekjes voor de schoonmaak van het infiltratiegebied, handgel voor de noodzakelijke hygiëne en het afvalzakje waar de gebruikte katheter in weggegooid kan worden. Wat een gedoe. En dan goed van tevoren uitzoeken waar je kan katheteriseren. Dat kan zo maar niet in elke willekeurige kroeg. Al ruim voor corona hadden Arnieta en ik behoorlijk op de rem getrapt, was ons huis de ideale plek geworden om te vertoeven, hadden wij de sociale contacten in een pauze-stand gezet, deden we eigenlijk alleen nog maar samen leuke dingen buiten de deur, en natuurlijk met onze zoon, schoondochter en de drie kleinkinderen. Daar hadden we overigens al onze handen vol aan en gek genoeg beviel het leven in die pauze-stand ons meer dan uitstekend. Zo nu en dan gingen we nog wel samen naar het theater, naar *Operetta-land* en naar *het Zwanenmeer* in het Muziektheater in Amsterdam, daarna lekker eten bij café Brasserie Meuwese gelegen aan het ons zo vertrouwde Rokin. En we gingen samen naar de bioscoop, in Pathé Haarlem en in de Koepel, de oude gevangenis in Haarlem. Van meet af aan was Arnieta solidair met mij en zaten we op de eerste rij, dat was zo in 1969 bij

ons eerste gezamenlijke bioscoopbezoek in Tuschinski Amsterdam, er draaide een film van Louis de Funès, *Les Gendarme de Saint-Tropez*, en dat was zo bij ons laatste bioscoopbezoek in 2023 in de Filmhallen, ook in Amsterdam, toen we samen naar de prachtige film *Piece of My Hart* zijn gegaan. Die dag hadden we ook door De Hallen geslenterd en ons vergaapt aan al die eettentjes in de Foodhallen, maar uiteindelijk traditioneel gegeten in de van Baerlestraat bij L'Entrecôte et les dames. Af en toe ging ik toch nog naar de Kuip in Rotterdam met een kleinzoon, maar dat was meer uitzondering dan regel. Maar ja, hoe dikwijls was ik al niet naar Feyenoord geweest met een van die jongens? En met Arnieta natuurlijk, door ons hele huwelijk heen gingen we een enkele keer naar de Kuip. Met vrienden en kennissen hadden we al vaak genoeg aan de ovale tafel in onze huiskamer gezeten, om over het buiten-de-deur eten maar niet te praten. Maar nu, heel af en toe gingen we nog met vrienden ergens eten, maar onze grenzen vanuit Heemstede waren bepaald, we gingen niet verder dan Noordwijk, Zandvoort, Leiden, Haarlem, Amsterdam, Amstelveen en dan zo heel af en toe nog naar Rotterdam. Dat was het dan wel. En wat mij betreft moest de bruiloft onder de choppe eraan geloven, te ver weg, te veel omvattend. 'Dat vind ik wel heel jammer, kan je er nog niet eens goed over nadenken, doe het gewoon, het wordt echt heel bij-

zonder, we mogen het niet missen.' Uiteindelijk zwichtte ik, hoewel ik aan Stephanie, de weddingplanner, liet weten dat wij onder voorbehoud van de partij zouden zijn op 23 juli 2023 in de stolpboerderij in de kop van Noord-Holland.

Toen mailde een goede week voor de bruiloft de weddingplanner of wij al definitief wisten of we wel of niet zouden komen. Nu was het Arnieta die tot haar grote teleurstelling aangaf het niet te zien zitten. Ze had gedurende enige tijd wat last van haar buik, een beetje op en af, het rommelde een beetje daarbinnen, ze had wat minder eetlust en juist toen de e-mail van de weddingplanner op het scherm van haar iPad verscheen had ze koorts. 'Het gaat gewoon niet lukken, zeg maar definitief af, het is niet anders. Ik ga binnenkort naar de dokter.' Zij showde mij haar prachtige feestjurk. We werden er allebei een beetje verdrietig van. 'Komt nog wel te pas voor een andere gelegenheid,' zei Arnieta, positief als zij altijd was.

De door haar opgesomde klachten waren de eerste echte voortekenen dat er iets stond te gebeuren dat zo onvoorzien, onwonderlijk en ingrijpend zou zijn.

Uiteindelijk schreven we een kaart met een afbeelding van een schilderij van Monet naar het bruidspaar en wij wensten het paar veel geluk, veel goede gezondheid en vooral 'mazzel' toe in hun komende huwelijksleven. Die

‘mazzel’ was ons 53 jaar eerder toegewenst door mijn tante Reina, de oma van de bruid onder de choppe en een zuster van mijn oma. Tijdens de receptie ter gelegenheid van ons huwelijk in Ouderkerk aan de Amstel in 1970 wenste zij ons veel geluk, gezondheid en vooral veel ‘mazzel’. En die ‘mazzel’ had al meer dan 53 jaar gewerkt. Zonder ‘mazzel’ lukt niet zo veel, ook een goed huwelijk niet.

Wij proosten zondag zo rond halfvijf op jullie geluk, gezondheid en mazzel, schreven we op de kaart aan het bruidspaar.

Arnieta had het goed ingeschat. De week naar zondag 23 juli toe verliep voor haar moeizaam. Misselijkheid, geen eetlust, pijntjes in de buik, ze was een aantal kilo’s afgevallen en de koorts was er bijgekomen.

Op zaterdag 22 juli liep Arnieta zoals gewoonlijk de hele Raadhuisstraat/Binnenweg, bij ons om de hoek in Heemstede, nog op en neer en deed ze inkopen. Voldaan liet ze zich later op die dag wegzakken op de bank, om met groot plezier de foto’s te bekijken die ook die dag weer via de whatsapp waren binnengekomen uit Australië, verzonden door onze zoon Jan-Willem, die op dat moment samen met onze schoondochter Marieke en hun kinderen, onze kleinkinderen, Elin, Jeppe en Tjalle op vakantie was in Australië. Jan-Willem kon Arnieta geen groter plezier doen dan het sturen van die foto’s,

elke dag weer. Zij had inmiddels een album Australië op haar iPad gemaakt.

‘Ik wil even naar Loetje in Overveen’, zei Arnieta op zondagmiddag 23 juli. ‘Als je dat graag wilt, doen we dat. Maar heb je dan wel trek in een biefstukje’, vroeg ik enigszins verrast. ‘Nee, niet in een biefstukje, maar wel in een carpaccio en frites, lekker even wat frites eten, even slecht doen. En dan kunnen we daar proosten op het bruidspaar, het is vandaag immers de trouwdag van Femmetje en Mark.’ Arnieta hield nu eenmaal van lekker eten, gezelligheid en van onder de mensen zijn, en ik ook, en dus gingen we vaker dan gemiddeld naar een restaurant of brasserie. Zo ook die bewuste zondagmiddag. In de parkeergarage stapten we in de witte Nissan Juke van Arnieta en reden naar Overveen. Ze reed, alsof er niets aan de hand was, ons feilloos, zo rustig en relaxed, naar het parkeerterrein van restaurant Loetje en parkeerde moeiteloos in een van de vrije parkeervakken. Vanwege mijn slechte ogen en zicht reed Arnieta altijd, al 53 jaar lang. De carpaccio met frites smaakte Arnieta best, zelf nam ik een biefstuk met brood en exact om halfvijf proostten wij op het bruidspaar onder de choppe, op hun ‘mazzel’.

Het lijstje bevatte vijf punten: buikpijn, misselijk, geen eetlust, vijf kilo afgevallen, 's avonds verhoging naar 38,2. Precies zoals ze was, schreef ze het op een briefje die maandagochtend, voordat ze de huisarts belde. Niets vergeten en zorgvuldig zijn, daar draaide het om bij Arnieta. Even twijfelde ze nog of ze wel zou bellen. Die kinderen in Australië, hè, die waren aan hun vijfde week vakantie begonnen in het land van de onbegrensde mogelijkheden en dat zat haar dwars. Maar ze had geen keus, de klachten konden geen uitstel meer verdragen en het zou wel meevallen allemaal. 'Wat antibiotica en een pijnstillers, meer zal het toch niet worden', mijmerde ze onder het genot van een heerlijk kopje koffie gemaakt van verse bonen, het smaakte haar goed, ondanks dat zij geen echte koffieliefhebster was. Arnieta was meer van de thee. 'Als ze dit horen mag ik direct komen', zei ze terwijl ze haar iPhone pakte en het nummer van de huisarts indrukte. 'Om 10.45 uur bij een plaatsvervanger, Manès is nog op vakantie.' Manès, haar huisarts, het liefst ging ze naar haar. Maar zij is ook maar een mens, afdwingen om bij haar in de spreekkamer te komen zitten deed Arnieta nooit en op deze maandag, 24 juli, had dat ook geen zin, haar huisarts was op vakantie. 'Die plaatsvervangers zijn okay, jong en van deze tijd, daar houd ik wel van', zei ze nog tegen mij.